

Trondheimsbudsjettet

De rødgrønnes forslag til budsjett 2023 og handlings- og økonomiplan 2023-2026.

Innhold

Budsjettvedtak	s.1
Innledning	s.2
Klima og byutvikling	s.3
Oppvekst	s.6
Helse og eldre	s.10
Arbeid og sosial	s.13
Bolig	s.17
Kultur, idrett og friluftsliv	s.19
Finans og organisasjon	s.23
Inndekning	s.25
Tabeller	s.28

Budsjettvedtak 2022

Bystyret vedtar kommunedirektørens forslag til handlings- og økonomiplan 2023-2026 og budsjett 2023, med de endringer som fremgår av tilleggsinnstilling fra 20.10.22 og budsjettforslag fra de rødgrønne partiene.

Budsjettvedtak for 2023, punkt 2.4.1 endres til:
Lån til investeringer på inntil 2 401 millioner kroner

Innledning

I ei tid med krig, energikrise, rente- og prisøkninger, klima- og naturkrise trengs trygg styring, tøffe prioriteringer og vilje til å tenke langsiktig. De rødgrønne vil jobbe med å sikre en god oppvekst for barn, gode tjenester for våre innbyggere, tiltak mot utenforskap og en trygg alderdom. Vi tar ansvaret for klima- og naturkrisa på alvor også i dette budsjettet.

Flere strever nå med å betale regninger og må gjøre tøffe prioriteringer i hverdagen. Det er spesielt viktig å lette det økonomiske presset for barnefamiliene. Derfor er det gledelig at regjeringen gjør barnehage billigere. Lokalt legger vi inn penger til å videreføre gratis SFO for 1.-4. trinn på Huseby og Lilleby og forventer at stortinget vedtar opptrapping til 2. trinn. Økonomi og rettferdig fordeling er hovedfokus for de rødgrønne. Derfor er budsjettene rettet inn mot å styrke sosialhjelp, matsentralene og frivilligheten.

I tøffe tider er det viktig å styrke de viktigste områdene i tjenestetilbudene. Vi satser videre på økt grunnbemanning innen både helse og oppvekst. Bo- og aktivitetstilbudet (BOA) sine budsjetter økes både til drift og nødvendige omstillingsmidler for å øke kvalitet på tjenesten og for å sikre at pengene brukes riktig.

Trondheim kommune har gjennom trygg økonomisk styring mulighet til å møte tøffere tider godt rustet. De rødgrønne vil derfor ikke budsjettere med nye avsetninger til disposisjonsfondet de nærmeste åra. Vi foreslår at fagfornyelsen sluttfinansieres i 2023.

Klimabudsjett er et godt virkemiddel for å følge resultater og prioritere innsats innen klima. De rødgrønne styrker budsjettene både på drift og investering.

Trondheim er i 2023 Europeisk frivillighovedstad. Vi ønsker derfor en ekstraordinær bevilgning til frivilligheten ved å doble potten organisasjoner kan søke på neste år. I tillegg løfter vi frivillighet og kultur i varige driftsmidler fra neste år.

Det settes av ytterligere midler til både planlegging og investering for både fotball, basseng- og isidrettene. I tillegg settes det av ekstra spillemidler i to år samt en pott til idrettslag som merker økt prisstigning spesielt.

Hele faste stillinger er viktig og bidrar til å heve kvaliteten på de tjenestene kommunen skal tilby innbyggerne. De rødgrønne vil forsterke innsatsen og sørge for at hovedregelen skal være at ansatte i kommunen skal jobbe heltid.

Klima og byutvikling

Trondheim skal bli en klimanøytral by. Et delmål på veien er 30 % reduksjon av de direkte klimagassutslippene i 2023 sammenliknet med 2009. Dette krever en innsats både i driftsbudsjettet og i investeringsbudsjettet til kommunen, i tillegg til at fokus på klimamål også i enkeltsaker er avgjørende for å lykkes.

Omtrent en femtedel av klimagassutslippene i Trondheim kommer fra anleggsmaskiner og annet som bruker avgiftsfri diesel. Det må i økende grad stilles krav om utslippsfri drift av bygge- og anleggsplasser. Energieffektivisering i eksisterende bygningsmasse er smart og kan bidra til å redusere kommunens kostnader til strøm, noe som igjen vil gi rimeligere husleie i kommunale boliger. Innenfor klimamidlene, som forvaltes av klima- og miljøenheten, skal tiltakene som gir størst utslippskutt prioriteres.

Hvordan den fysiske byutviklinga gjennomføres er viktig for å nå våre klima- og miljømål. I Trondheim skal vi legge byveksten til allerede bebygde områder for å spare natur- og landbruksområder og legge til rette for miljøvennlig transport. Areal er en begrensa ressurs, og byutviklingsstrategien er vårt viktigste verktøy for å bygge en fremtidsrettet og miljøvennlig by. Gjennom midler til miljøtiltak i bydelene vil de rødgrønne bidra til gode nærmiljø for folk og skape mer liv i gatene.

For å møte behov for innsparinger og reduserte investeringskostnader i årene som kommer må Trondheim kommune i større grad vurdere løsninger for sambruk i nye bygg. Dette innebærer blant annet at kommunale bygg må brukes større deler av døgnet, for eksempel til fritidsaktiviteter og frivilligheten i større grad enn tidligere.

Drift

Forsterka innsats for klimamålet i 2023

8 millioner

Klimamidler, som forvaltes av klima- og miljøenheten, økes med 8 millioner kroner i 2023 for å nå målet om 30 % reduksjon av de direkte klimagassutslippene i forhold til 2009. Tiltak for å kutte utslipp raskt skal prioriteres.

Miljøtiltak i bydelene

5 millioner

De rødgrønne forlenger arbeidet med økt byliv gjennom 2023. Samtidig utvides arbeidet til å omfatte miljøtiltak også i bydelene utenfor midtbyen. Intensjonen er å bidra til gode nærmiljø for folk og å skape mer liv i lokale bydelssentrum. Kommunedirektøren bes orientere formannskapet om hvordan midlene benyttes.

Forsterka innsats for videre klimamål

8 millioner

Klimamidler økes med ytterligere 8 millioner kroner per år med sikte på videre klimamål for 2025 og 2030. Midlene skal prioriteres på den måten som til enhver tid er mest hensiktsmessig.

Investering

Utslippsfrie bygg- og anleggsplasser

70 millioner i planperioden

Omtrent en femtedel av klimagassutslippene i Trondheim kommer fra anleggsmaskiner og annet som bruker avgiftsfri diesel. De rødgrønne partiene ber om at det i økende grad stilles krav om utslippsfri drift av bygge- og anleggsplasser og setter av ekstra midler til dette. Disse midlene skal også benyttes for å sørge for at mindre prosjekter blir utslippsfrie, i tråd med verbalføring i andre økonomirapport for 2022.

Energieffektivisering i bygningsmassen

46 millioner i planperioden

De rødgrønne øker innsatsen på energieffektivisering i eksisterende bygningsmasse. Eiendomstjenestene tilføres midler for å redusere energiforbruk gjennom god styring, overvåkning, energisparingstiltak, brukermedvirkning, solceller, varmepumper og ny teknologi. Dette kan etter hvert redusere kommunens kostnader til strøm og dermed husleie i kommunale boliger.

Verbale føringer

Mer plantebasert kosthold

Kommunedirektøren bes legge til rette for et mer klimavennlig kosthold i kommunale kantiner og kjøkken i tråd med offisielle kostholdsråd. "Kjøtt, ja takk", altså vegetarisk mat som standard, skal innføres i 2023 i kommunale kantiner og på enheter som er egna.

Solceller

Bystyret behandlet i 2021 sak 172/21 "Trondheim kommune må jobbe for bedre vilkår for utbygging av lokal solkraftproduksjon i stor skala". De rødgrønne ber kommunedirektøren levere en sak som viser ulike samarbeidsformer knyttet til utbygging og drift av solcelleanlegg på kommunale tak. Målet må være en kostnadseffektiv utnyttning av energipotensialet der kommunen kan avlastes på investeringer og samtidig høste både økonomiske og miljømessige fordeler av energiproduksjonen.

Sambruk av areal

De rødgrønne ber om at det i fremtidige kommunale prosjekter sees konkret på hvordan det kan oppnås økt sambruk mellom kommunens tjenesteområder.

Oppvekst

Etter to krevende år med pandemi er det betryggende at våre barn, unge og ansatte er tilbake i en vanlig hverdag. Læring starter i barnehagen gjennom mulighet til lek, kreativ utfoldelse og fysisk aktivitet i det daglige. Våre dyktige ansatte i barnehager og skoler har en viktig rolle i arbeidet med skape kvalitet og innhold i tjenestene, og at alle skal kunne lære og vokse innenfor trygge rammer.

Vi styrker grunnbemanningen i skolene, slik at man både kan ansette flere pedagoger og andre yrkesgrupper med sosialfaglig bakgrunn som jobber for barn og unges beste. Det er en viktig målsetting å oppfylle lærernormen, og vi må sikre at alle ansatte får brukt sin kompetanse på best mulig måte i den helhetlige oppfølgingen elevene trenger i skolehverdagen sin.

De rødgrønne fortsetter satsingen på læremateriell og digitale ressurser fra tidligere år, slik at lærebøkene blir tilpasset den nye læreplanen Fagfornyelsen. Vi styrker også ordningen kulturdag, og øker antallet plasser i kulturskolen.

For å sikre et godt fysisk skolemiljø videreføres arbeidet med rehabilitering, oppgradering og bygging av skolebygg. Blant annet bygger vi Granås ungdomsskole, som blir viktig for å sikre god kapasitet i dette området fremover. Vi setter også av midler til rehabilitering av Ringve skole, for å sikre nok kapasitet på ungdomstrinnet i Ladeområdet.

Drift

Fagfornyelsen

75 millioner

De rødgrønne bruker 75 millioner kroner til å videreføre satsingen på nye læremidler i Trondheimsskolen. Dette kommer som en følge av fagfornyelsen og innføring av nytt læreplanverk i skolen. De rødgrønne sikrer midler til innkjøp av lærebøker og digitale læremidler som oppfyller dagens krav. Med denne bevilgningen møter vi i 2023 behovet som totalt var estimert til 176 millioner.

Spesialpedagogikk

15 millioner

Midler til å omstille barnehagene til ny modell for spesialpedagogikk med 15 millioner videreføres også i 2024.

Gratis SFO 3.-4. trinn Lilleby og Huseby

4,4-1,2 millioner

Innføring av gratis SFO er en viktig del av arbeidet med områdeløft, og bidrar til å utjevne forskjeller og gir like muligheter til deltakelse. De rødgrønne forutsetter at gratis kjernetid for 2. trinn blir innført etter budsjettforlik med SV. De rødgrønne viderefører satsingen på gratis SFO utover regjeringens satsning, dette gjelder Lilleby og Huseby for 3.-4. trinn.

PP-tjenesten

2-8 millioner

Det kan ikke forventes at alle avvik som skyldes for lang saksbehandlingstid er lukket i 2023, og PP-tjenestens styrkes derfor med 2 millioner i 2023 og 8 millioner i 2024.

Forsøk med skolemat

0,5 millioner

Av praktiske årsaker ble ikke forsøket med skolemat på Lilleby skole igangsatt fra skolestart i 2022. De rødgrønne forlenger forsøket med et skoleår og ber om at elevene tas med i evalueringa av forsøket. Kommunedirektøren bes levere en sak i løpet av 2023 som belyser muligheter for innføring av gratis skolemat på flere skoler eller på utvalgte trinn.

Grunnbemanning skole

5-10 millioner

De rødgrønne bevilger 10 millioner kroner til styrket grunnbemanning, med halvårseffekt fra første år. Midlene skal gå til flere pedagoger i skolen, og økt tilstedeværelse av miljøarbeidere og miljøterapeuter for å sikre elevenes psykososiale skolemiljø. Det er viktig at den tverrfaglige kompetansen brukes best mulig, og at flere sikres hele stillinger.

Kulturskolen og kulturdag

1 million

Trondheim kommunale kulturskole er en av landets største, med ca 4000 elever og god bredde av kunstneriske uttrykk. De rødgrønne mener det er viktig å rekruttere bredt til kulturskolen, og ønsker derfor å styrke satsingen på kulturdag. I tillegg øker antallet elevplasser ved kulturskolen.

Dirigentstøtte korps

0,5 millioner

De rødgrønne partiene mener at skolekorps, skolekor og skoleorkester er en viktig arena for inkluderer og er en viktig bidragsyter for barne- og ungdomskultur. Etter initiativ fra de rødgrønne har formannskapet allerede bestilt en sak om gradvis gradvis styrking av dirigentstøtteordningen og hvordan dette kan bidra til økt rekruttering. De rødgrønne følger opp dette med en første opptrapping av støtteordningen og ber kommunedirektøren orientere om hvordan disse midlene brukes. De rødgrønne mener de kan brukes til å redusere administrasjonsgebyret som i dag belastes kor og korps.

Investering

Ny Ringve skole

65 millioner i planperioden

De rødgrønne setter av midler til å starte ombygging av Ringve skole for å sikre skolekapasiteten på ungdomsskoletrinnet på Lade.

Teknisk oppgradering av skolebygg

40 millioner i planperioden

De rødgrønne setter av 10 millioner kroner per år til teknisk oppgradering av skolebygg. Midlene skal fordeles ifølge prioritert liste.

Verbale føringer

Kulturtilbud for elever på voksenopplæringa

De rødgrønne ber kommunedirektøren om en sak som viser hvordan elever i Trondheim voksenopplæring skal bli inkludert og få benytte seg av den kulturelle skolesekken gjennom finansiering i neste handlings- og økonomiplan.

Satsning på leselyst hos gutter

Trondheim kommune har mange tiltak som kan knyttes til å gi gutter økt leselyst. De rødgrønne ber kommunedirektøren fortsette arbeidet med videreutvikling av skolebibliotek med fokus på styrking av elevenes leseferdigheter, herunder innkjøp av bøker og gjennomføring av kampanjer som er rettet mot gutter.

Utfordringer knyttet til paviljonger

Gjennom behandlingen av skolebehovsplanen i februar 2022, vedtok bystyret en revidert investeringsrekkefølge for aktuelle skoleprosjekter. Vedtatte endringer påvirker framdriften på skoleprosjekter og utfasing av midlertidige paviljonger. I økonomiplanperioden videreføres driften av midlertidige paviljonger ved blant annet Charlottenlund barneskole, Dalgård skole, Nypvang skole, Tonstad skole, Hoeggen skole, Selsbakk skole og Ugla skole. Paviljongene ved disse skolene utgjør til sammen mer enn 1200 elevplasser. De rødgrønne ber kommunedirektøren legge frem en sak som belyser utfordringer knyttet til fysisk lærings- og arbeidsmiljø, enten ut fra teknisk tilstand eller vedvarende for høyt elevtall ved paviljongene på de nevnte skolene. Denne må sees i sammenheng med økte investeringsmidler til teknisk oppgradering av skolebygg.

Trafikksikker skolevei på Nidarvoll

I forbindelse med bygging av Nidarvoll skole, Sunnland skole og flerbrukshall ber de rødgrønne kommunedirektøren om å gjøre en ny vurdering av trafikksikker skolevei med nye trafikksikringstiltak for skoleelevene og for barn og unge som skal bruke den nye flerbrukshallen.

Helhetlig modell for organisering av spesialpedagogikk

Helhetlig modell for organisering og finansiering av spesialpedagogikk har skapt bekymring og usikkerhet hos ansatte. Kommunedirektøren bes legge frem en sak som viser når og hvordan modellen er tenkt innført. Saken må vise risiko og sårbarhet ved modellen, avbøtende tiltak, hvordan de ansatte i kommunale og private barnehager blir ivaretatt i overgangen til klynger og hvordan arbeidsgiveransvaret for klyngene følges opp i vertsbarnnehagene.

Tiltak for å hindre frafall i skole

De rødgrønne er bekymret for frafall på ungdomsskoler og videregående skole. Kommunedirektøren bes i samarbeid med fylkeskommunen, NAV, frivillige samt andre aktører som for eksempel Bitfix se på tiltak for å hindre frafall i ungdomsskole og videregående skole.

Samiske språktilbud i grunnskolen

De rødgrønne ser med bekymring på at ingen familier har meldt inn ønske om sørsamisk opplæring i grunnskolen dette skoleåret. Trondheim kommune har en viktig rolle i å fremme og styrke samiske språk og kultur, særlig sørsamisk. De rødgrønne ber kommunedirektøren sikre at informasjon om samiske språktilbud når ut til familiene, for eksempel gjennom brev som sendes ut til alle skolestartere i kommunen. De rødgrønne ber kommunedirektøren bygge videre på erfaring fra samiske koordinatorene i språkforvaltningskommunene i Trøndelag og hvordan de har bygget opp samiske språktilbud i sin grunnskole.

Leksehjelp

De rødgrønne vil gi alle elever like muligheter. Måten vi organiserer skolen på skal ikke bidra til å øke ulikheten mellom folk. Hjemmelekser skaper forskjell mellom elever med ressurssterke foreldre som har tid til å følge opp og de elevene med foreldre som av ulike årsaker, ikke kan hjelpe med hjemmelekser. Vi ønsker derfor leksene inn i skolen hvor alle elever uansett forholdene på hjemmebane, får støtte. De rødgrønne ber kommunedirektøren komme med en sak som ser på erfaringer på leksehjelp fra ulike skoler i Trondheim. Saken bør se på hvordan leksehjelp på skolen kan organiseres i samarbeid mellom frivilligheten og skolene. Vi ønsker også at kommunedirektøren ser på resultatet av forsøkene på leksefri skole og vurderer muligheten for å sette i gang prosjekter på flere skoler.

Helse og eldre

Trondheim skal være en god by å bli gammel i. Det handler om gode omsorgstjenester og en innholdsrik alderdom. Eldre skal kunne bo hjemme lengst mulig. Da trengs gode hjemmetjenester, aktivitetstilbud, sosiale arenaer og tilstrekkelig med korttidsplasser, avlastningsplasser og gode rehabiliteringstilbud. Trondheim kommune ligger over gjennomsnittskommunene i dekningsgrad på sykehjemsplasser. De rødgrønne står fast ved målene satt gjennom eldreplanen på bemanning, og styrker grunnbemanningen med 20 millioner per år. Dette vil gi flere hele stillinger, økt kvalitet på tjenestene og en tryggere og mer bærekraftig arbeidssituasjon for ansatte.

Vi arbeider videre med rekruttering av kvalifisert helsepersonell. Det er nødvendig å ta ressursene i bruk på riktig måte, slik at alle yrkesgrupper og all kompetanse utfyller hverandre. Vi har også en stor uutnyttet ressurs i både helsefagarbeidere og assistenter som har behov for økte stillingsandeler og faglig kompetansepåfyll.

Drift

Utskrivningsklare pasienter

5 millioner

For å få løst problemet med et økt antall utskrivningsklare pasienter er det nødvendig at flere ulike tiltak iverksettes. Vi må etablere flere korttids- og avlastningsplasser, og vi må sikre at de som skrives ut fra St. Olavs hospital får nødvendig, riktig og god oppfølging i hjemmet.

Antallet innleggelser er økende, og det viktigste tiltaket må være å forhindre sykehusinnleggelser gjennom gode forebyggende tiltak i hjemmet, og ved at ansatte i hjemmetjenesten har nødvendig kompetanse til å fange opp et eventuelt sykdomsbilde, og iverksette tiltak ut fra det.

Den tverrfaglige tillitsmodellen innføres i alle hjemmetjenestesoner. At fastlegene tar i bruk Helseplattformen vil også avhjelpe denne situasjonen, og en del av de avsatte midlene bør derfor brukes på dette formålet.

De rødgrønne setter av 5 millioner for og videreføre drift ved E. C. Dahls sykehjem som reserveplasser inntil vi ser effekten av det nye rehabiliteringssenteret.

Forskning på ressursutfordringene innenfor helsevesenet

0,25-0,5 millioner

I samarbeid med NTNU etablerer vi et forsøksprosjekt som spesifikt skal se på løsninger på de langsiktige ressursutfordringene innenfor helsevesenet. Det etableres en postdoktorstilling knyttet til et nytt professorat på NTNU (NAIL, AI-lab) innen helse. Stillingen knyttes til et 2-årig pilotprosjekt i samarbeid mellom Trondheim kommune og NTNU, finansiert med 1 million kroner hver fordelt over tre år.

Eldreplanen - opptrapping av grunnbemanning

20 millioner

De rødgrønne styrker grunnbemanningen med 20 millioner, noe som er i tråd med eldreplanens opptrappingsplan. Denne styrkingen forventes å gi utslag på heltidsandelen, samt redusert behov for vikarinnleie.

Verbale føringer

Utfordringene i legevakta

Legevakta er en viktig helsetjeneste i Trondheim kommune. Det har i de siste årene vært ulike utfordringer som har gjort at legevakta ikke har klart å gi gode nok tjenester til pasientene. Arbeidsforholdene for de ansatte har heller ikke vært gode nok. Vi ber kommunedirektøren komme tilbake med en sak på hvordan arbeidet på legevakta kan organiseres annerledes for å løse noen av de utfordringene vi har sett gjennom de siste årene.

Studenthelse

I Trondheim er det om lag 40000 studenter, og mange av disse er ikke folkeregistrert i byen. De siste årene har man sett at den generelle psykiske helsesituasjonen blant studentene har blitt forverret, og flere oppgir at de er mer ensomme enn tidligere. De rødgrønne ber kommunedirektøren utarbeide en sak som viser hvordan Trondheim kommune og Sit kan samarbeide tettere om helsetjenester til studenter, og se på muligheten for å opprette en egen ordning med fastlegehjemler for studenter likt ordningen i Oslo.

Kvinnehelsehus - et lavterskeltilbud av og for kvinner

Kvinnehelsehus i regi av Sanitetskvinnene er en overbygning som tilbyr aktiviteter som styrker kvinners helse, livskvalitet og nettverk. NKS Kvinnehelsehus fordrer et fysisk hus, samarbeid med offentlige aktører, i tillegg til frivillige aktiviteter og tiltak for kvinner som har behov for bedre oppfølging, helsekompetanse og kunnskap.

Kvinnehelsehus finnes eller er under etablering i flere norske byer, og det er nødvendig at det også finnes et kvinnehelsehus i Trondheim. Det er allerede etablert et Feministhus i Trondheim og det kan være hensiktsmessig å se på om Feministhuset og et Kvinnehelsehus kan samlokaliseres i større og bedre lokaler enn hva Feministhuset disponerer i dag. De rødgrønne ber om at kommunen skal være aktivt med og en støttespiller for å få dette etablert, og kommunedirektøren bes ta en aktiv rolle i dialogen med NKS og Feministhuset.

Helsestasjon for eldre

Helsestasjon for eldre er et lavterskeltilbud med hensikt å jobbe forebyggende og helsefremmende slik at eldre kan bo hjemme lenger og mestre egen hverdag. Etablering av en helsestasjon for eldre vil også kunne ha betydning for problematikken rundt utskrivningsklare pasienter. Kommunedirektøren bes vurdere å etablere en helsestasjon for eldre og komme tilbake med en politisk sak som belyser muligheten for det.

Arbeid og sosial

I møte med dyrtid og økende fattigdom er det viktig å sikre økonomien til de mest sårbare menneskene i byen vår. Dette gjør vi gjennom å sikre barnetillegg for samtlige barn i familier som lever på sosialhjelp og prisjustere resten av satsene der vi ligger over statlig veiledende norm. I en tid med økende økonomiske problemer så trenger vi et sterkt NAV, derfor reverserer vi kutt i tjenestene og vedtar en kvalitetsmelding for NAV. Vi innfører også en kommunal bostøtte som går til unge uføre og barnefamilier på sosialhjelp.

Målet er at folk ikke havner i matkø. Samtidig vet vi, blant annet gjennom rapporter fra Matsentralen og Frelsesarmeen, at mange vil ha behov for matutdeling. Derfor styrker de rødgrønne Matsentralen gjennom planperioden.

Det er avgjørende at omstillingen i Bo- og aktivitetstilbudet (BOA) lykkes. De rødgrønne styrker derfor satsingen på BOA med omstillingsmidler og økt grunnbemanning. Vi vil følge feltet tett.

De rødgrønne fortsetter satsingen på å bedre levekårene for rusmiddelavhengige i Trondheim. Vi setter av penger til brukerrrom i 2023, styrker oppfølgingstjenestene innen psykisk helse og rus fra og med 2022. Vi forutsetter at arbeidet med å utvikle uegnede botiltak som Jarleveien og etablering av flere egnede botiltak fortsetter i styrke i årene fremover. Det haster med å få på plass forsvarlige og differensierte botiltak for denne gruppen.

Noe av det alle viktigste vi gjør er å sikre at ungdom ikke faller utenfor og har en vei inn i jobb eller annen meningsfull deltagelse i samfunnet. Derfor vil de rødgrønne sikre arbeidstiltak retta mot unge voksne i regi av Kirkens bymisjon og vi overfører midler til Brygga for å sikre oppfølging og bedre tilknytning til arbeidslivet for unge rusavhengige. Vi fortsetter satsingen på tidlig innsats og legger inn midler til barne- og familietjenesten og vi fremskynder satsing på helsesykepleiere.

Drift

Omstillingsmidler i bo- og aktivitetstilbudet (BOA)

30 millioner

For de rødgrønne er det viktig i dette budsjettet å sikre at omstillingen av bo- og aktivitetstilbudet (BOA) blir vellykket, og BOA skal være et godt tilbud for brukerne og en god arbeidsplass for de ansatte. Derfor la vi inn 60 millioner i andre økonomirapport for å hindre nedtrekk som følge av merforbruk. Nå legger vi inn 10 millioner til økt fast driftsramme. I tillegg legger vi inn 30 millioner i 2023 og 10 millioner i 2024 til omstillingsmidler for å sikre en reell satsing på økt trivsel og kvalitet. Ved å legge inn omstillingsmidler sikrer vi arbeidet med å redusere sykefravær og vikarbruk, samt utprøving av toppa bemanning. Vi vil følge feltet tett gjennom neste års økonomirapporter.

Arbeidstiltak ved Kirkens bymisjon

2 millioner i 2023 og 2024

Vi viderefører støtten til Kirkens bymisjons arbeidstiltak med 2 millioner kroner i 2023 og 2024. De rødgrønne mener det er viktig å få på plass flere langsiktige avtaler med ideelle aktører, og ber om å få samarbeidsavtalen mellom NAV og Kirkens bymisjon til politisk behandling i løpet av 2023.

Brukerrom for rusmiddelavhengige

2 millioner

De rødgrønne beklager at kommunedirektøren ikke har sørget for å få på plass et brukerrom for rusmiddelavhengige i tråd med nasjonale føringer og lovkrav. Vi har ingen å miste i overdosedødsfall og vil ikke utsette opprettelsen av et brukerrom ytterligere. Vi forventer at dette kommer på plass i 2023.

Barnevernsadministrasjonen

4,2 millioner

De rødgrønne har, sammen med kommunedirektøren og tillitsvalgte, gjennomført en opptrapping og innført en bemanningsnorm i barnevernsadministrasjonen. Dette for å arbeide bedre og tettere på familiene, realisere vedtatte reformer og strategier på området. Grunnlaget for bemanningsnorm innen barnevernstjenestene må sees på ved en årlig gjennomgang i forbindelse med behandling av HØP, og det er behov for å se på hvordan man skal innføre bemanningsnormen for omsorgsenheten. De rødgrønne ber derfor om å få en sak til formannskapet som beskriver bemanningssituasjonen innen barneverntjenesten, herunder sykefravær og turnover, og forslag på hvordan bemanningsnormen skal følges opp og videreføres.

Uteseksjonen

0,8 millioner

Personer som blir tatt av politiet for bruk og oppbevaring av mindre mengder narkotika har fått lovfestet tilbud om samtaler i stedet for straffereaksjon fra 1.7.2022. De rødgrønne fortsetter styrkingen uteseksjonen i 2023 for å møte de ulike uttrykkene som oppstår i ungdomsmiljøene i byen. Dette er i tråd med kommunens strategier og oppvekststrategi, og har samtidig en lav kostnad for kommunen for å forebygge utenforskap.

Mer bemanning i NAV i dyrtid

10 millioner

For å bidra til at de kommunale tjenestene i NAV ikke svekkes i en tid der flere strever med å få endene til å møtes, øker vi bemanninga i forhold til kommunedirektørens forslag med 10 millioner kroner både i 2023 og 2024.

Barnetillegg for samtlige barn i familier som lever på sosialhjelp

12 millioner

Barnefamilier som lever på sosialhjelp er en svært marginalisert gruppe og antallet barn som lever i fattige familier er økende. Praksis i dag er at man ikke får barnetillegg for mer enn to barn. De rødgrønne øker budsjettet til utbetaling av sosialhjelp med 12 millioner fra 2023 for å sørge for at også barnerike familier får barnetillegg for hvert enkelt barn.

Matsentralen

0,3 millioner

Tilskuddet til Matsentralen økes med 300 000 kroner per år for å støtte en utvidelse av kapasiteten deres til å fordele overskuddsmat fra matvarebransjen til ideelle organisasjoner.

Enhet for psykisk helse og rus - styrke mestringsteam

3-6 millioner

De rødgrønne styrker mestringsteamet i tråd med befolkningsvekst og de generelle oppfølgingstjenestene ved enhet for psykisk helse og rus (ephor) for å hindre ventetid på disse tjenestene.

Housing First

1,8-3,6 millioner

Det er tverrpolitisk enighet om at botilbudene i kommunen for rusmiddelavhengige ikke har god nok kvalitet og at det mangler et godt nok differensiert tilbud som skiller ulike målgrupper og tjenestebehov fra hverandre. Bystyret har blant annet vedtatt å avvikle Jarleveien botiltak og at det skal opprettes nye botiltak som følger de faglige kravene og anbefalingene på området. Kommunedirektøren har brukt og vil bruke lang tid på å opprette nye botilak. Dette er krevende da vi har ei brukergruppe som står uten et faglig forsvarlig tilbud. De rødgrønne styrker Housing First med flere årsverk for å sikre at flere i målgruppen sikres verdige boforhold, gjennom at de tilbys kommunale boliger med ambulant oppfølging.

Rask psykisk helsehjelp

2,9 millioner fra 2024

Det er stort behov for tilbudet rask psykisk helsehjelp. De rødgrønne viderefører budsjettøkning i 2024, 2025 og 2026.

Bo- og aktivitetstilbudet (BOA)

10 millioner

Kommunedirektøren har i sitt budsjettforslag lagt inn 58 millioner i økning i driftsramma til bo- og aktivitetstilbudet (BOA). Noe av dette vil gå nærledelse og nødvendig omstilling av sektoren. Samtidig vet vi at sektoren har slitt med merforbruk over mange år, høy turnover og sykefravær som bidrar til at området ikke fungerer godt nok, har en uforholdsmessig pengebruk på vikarer og ikke gode nok arbeidsforhold for de ansatte.

Brygga - jobbspesialister og ungdom i jobb

2 millioner

Det settes av 2 millioner kroner per år fra 2023 for å tilby unge rusmiddelavhengige samtidig helseoppfølging og hjelp til varig tilknytning til arbeidsliv. Hensikten er å gi flere mulighet til ordinært lønnet arbeid. Midlene legges til helseteam Brygga som vil ha ansvar for helhetlige arbeidsrettede behandlingstilbud. Jobbspesialistene ved Brygga vil ha ansvar for tett oppfølging og rekruttering av arbeidsplasser ved kommunale enheter og næringsliv for øvrig.

Psykisk helse og rus - befolkningsutvikling

1-2 millioner

De rødgrønne vil ta høyde for befolkningsveksten på området allerede fra 2023, og legger inn ekstra beløp for 2023 og 2023.

Helsesykepleiere

4,3 millioner

De rødgrønne vil styrke antall årsverk helsesykepleiere for å nå helsedirektoratets nasjonale anbefaling i takt med befolkningsendring, og innfører dette allerede fra 2023.

Prisjustere resten av satsene der vi ligger over statlig veiledende norm

0,45 millioner

De rødgrønne har besluttet at noen av livsoppholdssatsene for sosialhjelpsmottakere skal ligge over statlige veiledende normer. Disse må prisjusteres slik at de holde på samme nivå som da de ble innført.

Nedbemanning i NAV i en tid der mange strever med økonomiske problemer vil ikke være klokt. Vi reverserer kuttet.

Verbale føringer

Mottak og bosetting av flyktninger

Trondheim kommune skal ta sin del av jobben med mottak av flyktninger også i 2023. De rødgrønne er positive til å imøtekomme forespørsler fra statens om bosetting av 730 flyktninger i 2023. Budsjettområdet for flyktninger er omfattende med høy mottakstakt. Politisk nivå må få bedre innsyn i fordelingen av disse midlene og få reell påvirkning på prioriteringene innen feltet. Det er viktig at både kommunale enheter og frivillige har ressurstilgang som gjør at vi sammen får til et godt tilbud. De rødgrønne ber kommunedirektøren i dette arbeide se på hvordan veilederressursene ved mottaksskolene kan styrkes.

Flere fagarbeidere og flere unge i jobb

Regjeringen har satt av betydelige midler for å gi kompetanse og kvalifisere til arbeidslivet. NAV er styrket for å gi tett oppfølging av unge arbeidsledige og individuell jobbstøtte. Kommunen må ha tett kontakt med NAV, og kontakten mellom kommunen, NAV og det lokale arbeidslivet må styrkes. Kommunen vil fremover ha stort behov for flere fagutdannede. Regjeringen har lagt opp til en satsning som bidrar til at flere fullfører med fag- eller svennebrev. Satsingen inkluderer også styrking av tilskuddet til ordningen for fagbrev på jobb.

Trondheim kommune skal være en foregangskommune når det gjelder å gi muligheter for ufaglærte til å ta fagbrev, gi arbeidstrening og kompetanse for å få flere ut i jobb. Kommunedirektøren bes komme med en sak til formannskapet som beskriver hvordan kommunen kan jobbe for dette.

Tiltak barne- og familietjenesten

De rødgrønne vil sikre at familier som har behov for tiltak fra barnevernstjenestene møtes av ansatte med god kompetanse og tid nok til å gjøre jobben. Gjennom "Helhetlig gjennomgang av BFT" har kommunedirektøren endret på en del av organiseringen for tiltaksarbeidet. Det er opprettet et nytt tiltaksteam og en ny avdeling for psykisk helse og familiearbeid. De rødgrønne ber om at formannskapet blir orientert i løpet av første kvartal på arbeidsmengde og ressursbruk for tiltaksarbeidet.

Lokal rusreform

De rødgrønne etterlyser den foreløpige evalueringa av pilotprosjektet med lokal rusreform og ber om at denne legges fram i løpet av våren 2023. Det vises til bystyresak 0145/22. Kommunens rådgivningstjeneste, rusomsorg og forebyggende arbeid må sikres tilstrekkelige midler til å klare de økte arbeidsoppgavene som følger av vedtaket uten at det går på bekostning av andre oppgaver.

Brukerstyrt personlig assistanse (BPA)

De rødgrønne ønsker ingen innstramming av praksis for tildeling hvis det innebærer at brukerstyrt personlig assistanse (BPA) svekkes som et likestillingsverktøy. Kommunedirektøren bes sammen med relevante organisasjoner utvikle en felles forståelse og retningslinjer for hvordan ordninga skal fungere. Det er viktig at organisasjonene får medvirke fra starten av prosessene når saker om BPA-ordninga skal legges fram til politisk behandling.

Bolig

Boligmarkedet er en driver til økonomisk ulikhet i Norge. Stadig flere har problemer med å komme inn i eiemarkedet, og vi ser en økning i sosiale og økonomiske forskjeller ut i fra hvor og hvordan man bor. Hvis man av ulike grunner har en vanskelig livssituasjon så er en trygg havn i form av et godt og trygt hjem viktig for å klare å leve med den. Et trygt hjem er også avgjørende for å sikre den stabiliteten som trengs for å løfte seg ut av en krevende livssituasjon. I økonomisk usikre tider må kommunen bidra til at folk har trygge hjem og at det finnes gode og reelle valgalternativer for de som ikke kommer seg inn på eiemarkedet. Vi må derfor legge til rette for at utleieprisene er på et fornuftig nivå, at flere kan benytte seg av "leie til eie-ordninger", økonomisk støtte slik at flere kan finansiere kjøp av egen bolig og alternative boligformer som for eksempel tredje boligsektor. Alle leietakere i kommunale utleieboliger skal gis tilbud om individuell boplan med mål om en trygg og god fremtidig boligsituasjon. De rødgrønne ber kommunedirektøren søke samarbeid med private aktører for å få flere profesjonelle utleieaktører med tilvisningsavtaler.

Startlån kan bidra til å gjøre boliger i leie for eie-prosjekter lettere tilgjengelig for mindre ressurssterke innbyggere. Kommunen skal bidra til å få flere inn på boligmarkedet ved å legge til rette for at startlån kan benyttes i større grad i leie for eie-prosjekter for eksempel gjennom avtaler med private utbyggere.

I Trondheim har vi et godt utgangspunkt for å drive en god og omfordelende boligpolitikk fordi vi har mange ideelle boligstiftelser som leier ut langsiktig og rimelig til sine leietakere. Kommunen har allerede et utstrakt samarbeid med flere av stiftelsene. Dette samarbeidet ønsker vi å fortsette og utvide i årene som kommer. Den ideelle utleiesektoren tilbyr rimelige utleieboliger, og vi ønsker å jobbe for at denne sektoren skal bli et reelt valgalternativ for flere på boligmarkedet i Trondheim. Vi ønsker også et sterkt innslag av seriøse utleieaktører og legge til rette for Sit og andre profesjonelle aktører som bygger studentboliger. Alle aktører som leier til studenter bør ha et større ansvar knyttet til å få ned pris, men å bygge flere studentboliger er det viktigste virkemiddelet.

Som følge av flere politiske bestillinger har kommunen fått ned tomgangstapet på kommunale boliger. Vi ønsker at nedsalg ikke skal bidra til hyblifisering, og at salg eller makeskifte til ideelle stiftelser skal bidra fortløpende i arbeidet med å etablere en tredje boligsektor. Disse viktige satsingene må sees i sammenheng for å løse utfordringene. Kommunens eiendom skal brukes strategisk til å oppnå omfordeling og ønsket byutvikling og boligpolitikk.

Drift

Kommunal bostøtte

5,25-10,5 millioner

De rødgrønne innfører kommunal bostøtte som gir kompensasjon til barnefamilier i kommunale boliger og unge uføre som bor i omsorgsbolig. Barnefamilier bør prioriteres ut fra sosiale hensyn. I gjennomsnitt vil hver husstand få 670 kroner ekstra pr mnd mens kommunen får en ekstra administrativ utgift på 100 kroner pr mnd pr mottaker. En innføring av bostøtte-modellen for unge uføre som bor i omsorgsbolig og barnefamilier vil gi en brutto kostnad på omlag 10,5 millioner kroner.

Prosjekt for sosial boligpolitikk

1-2 millioner

Det opprettes et prosjekt for å intensivere gjennomføring av tiltak i boligpolitisk plan for perioden 2020-2024 og føringer i periodens budsjetter. Prosjektet legges til byplankontoret for å dra nytte av erfaringer fra Bopilot og blir et naturlig kontaktledd for de ulike boligstiftelsene, med halvårsvirkning i 2023 og to millioner fra 2024. Kommunedirektøren bes legge frem en sak første halvår 2023 som beskriver prosjektets mandat og fremdriftsplan.

Verbale føringer

Sosial boligpolitikk

De rødgrønne vedtar følgende:

1. Køen på egnede familieboliger avvikles i løpet av 2023 gjennom å intensivere og endre innkjøpspolitikk.
2. For å møte behovet bør det utøves større grad av fleksibilitet på pristak, vurdere kjøp av leiligheter i mindre flermannsboliger, rekkehus og eneboliger, samt også se bort fra geografisk beliggenhet om dette er nødvendig.
3. Omgjøre eksisterende eiendommer som egner seg fra små leiligheter til større familieleiligheter.
4. Kommunedirektøren skal så raskt som mulig avklare foreta de prinsipielle vurderinger som er nødvendig for å utrede mulighet og forutsetninger for dialog med stiftelser om salg av konkrete eiendommer. I dialog med ideelle stiftelser, bes kommunedirektøren gå gjennom kommunale leiligheter som står tomme og eiendommer med betydelig tomgang for å vurdere salg, utleie eller makeskifte. Grunnlag for salg til stiftelser presenteres i en sak 1. tertial 2023.
5. Kostnadene ved tomme boliger skal reduseres med større fleksibilitet i tildeling av kommunale boliger i tråd med nye retningslinjer.
6. Når kommunedirektøren har vurdert salg, utleie og makeskifte til ideelle stiftelser av eiendommer kommunen ikke har bruk for, og dette ikke har ført frem, skal eiendommene avhendes så snart som mulig. Salg av kommunal eiendom må imidlertid ikke forsterke eksisterende problemer som følge av utleievirksomhet eller hyblifisering i sentrumsnære bydeler.
7. Kommunedirektøren bes legge fram en sak første halvår 2023 med aktuelle tomter for bygging av kommunale leiligheter og en plan for strategisk oppkjøp av tomter som bidrar til en tredje boligsektor, slik at kommunen kan tilby festeavtaler til boligstiftelser eller andre ideelle aktører.
8. De rødgrønne ber om å få framlagt vurderingen av hvordan boligstiftelser og frivillige organisasjoner kan spille en større rolle i utleie av boliger og om deler av kommunens boligmasse bør organiseres i et eget kommunalt foretak for å tilby utleieboliger i tredje sektor innen første halvår 2023.
9. Kommunedirektøren bes om å legge frem en sak som beskriver ulike måter boligøkonomien kan organiseres på.

Kultur, idrett og friluftsliv

Kultur og idrett skaper aktivitet, mestring og bedre folkehelse for innbyggere i alle aldre. De rødgrønne ønsker å legge til rette for økt deltakelse i fritidsaktivitet, samtidig som vi bidrar til at profesjonelle utøvere kan lykkes innenfor sine idretter og kulturuttrykk. I 2023 er Trondheim europeisk frivillighovedstad, og som følge av dette styrker vi de søkbare ordningene til frivilligheten.

Trondheim er en mangfoldig kulturby med et bredt spenn av frivillige og profesjonelle aktører. Vi styrker forholdene for produksjon og fremvisning av kunst- og kultur, og bidrar til gode publikumsopplevelser. De rødgrønne legger inn en generell økning i kulturbudsjettet som bidrar til å oppnå målsettingene i kulturplanen.

For idretten ligger det et tydelig løft i de rødgrønnes budsjettforslag. Vi legger inn midler for å planlegge og bygge flere store anlegg som skal komme barne-, ungdoms- og breddeidretten til gode, blant annet fotballhall i Granåsen, bydelsbasseng øst og ishall på Tiller.

Vi har store ambisjoner for Trondheim som arrangementsby, og i 2025 arrangerer vi VM på ski. For anlegget i Granåsen har vi høye krav til klima og miljø, både i byggeprosessen og under gjennomføringen av mesterskapet. Det skal også legges til rette for oppgraderinger ved Øya stadion, slik at anlegget kan benyttes til å arrangere NM i friidrett i tillegg til hverdagsbruk for barne- og breddeidretten.

Drift

Vitensenteret

1,5 millioner

Vitensenteret er i ferd med å vokse ut av sine lokaler. De rødgrønne bevilger 1,5 millioner til forprosjektet som skal utrede potensialet ved å flytte til nye lokaler på Nyhavna. Målet er å synliggjøre og hente ut synergier som et offentlig visningsrom for teknologihovedstaden. Gjennom et nært samarbeid med Norsk havteknologisenter er ambisjonen også å bli et visningsrom for den nye havromsatsingen i Trondheim.

Tilskuddsmidler idrett

1,5 millioner i 2023 og 2024

Det settes av 1,5 millioner i to år for å kompensere særskilt økte kostnader for idretten. Idrettsrådet tas med i arbeidet med fordeling av midlene.

Styrking av frivillighetsmillionen

1 million

Trondheim er Europas frivillighetshovedstad i 2023, og i denne forbindelsen ønsker de rødgrønne å doble kommunens frivillighetsmillion.

Innkjøp bydelsbibliotek

0,5 millioner

Det settes av 500 000 kroner i 2023 til innkjøp for å styrke bydelsbibliotekene.

Økt kulturtilskudd

1 million

De rødgrønne er tydelige på at ambisjonene i kunst- og kulturplanen skal nås og øker det generelle tilskuddet til kunst- og kultur med 1 million kroner hvert år. Vi ber kommunedirektøren i løpet av første kvartal 2023 legge fram en sak for formannskapet med forslag til fordeling av midlene. En varig løsning for drift av arbeidsfelleskap må vurderes inn i dette.

Økte spillemidler

10 millioner

For å bidra til at flere mindre anlegg blir realisere i regi av idrettslagene settes det av 10 millioner ekstra til fordeling både i 2023 og 2024

Sjiraffen

0,5 millioner

Sjiraffen har i over ti år drevet kunst- og kulturgrupper for mennesker med ulike funksjonsvariasjoner, både barn, ungdommer og voksne. De gir et viktig bidrag til å skape kulturelt mangfold ved at mennesker med funksjonsvariasjoner blir synlige i kulturfeltet, deltar i kulturlivet både som aktører og som publikum.

Foreningen Fri

0,35 millioner

Det legges inn fast driftstilskudd til foreningen Fri på 350 000 kroner for å styrke deres arbeid. Oppstartsbevilgning for 2022 ble gitt av bystyret i september.

Juba Juba

0,15 millioner

De rødgrønne partiet mener at barn fortjener et fullverdig kulturtilbud, på lik linje med voksne. Festivalen Juba Juba er et viktig innslag i byens kulturtilbud for barn og unge, og tilbyr varierte kulturopplevelser av høy kvalitet som utfordrer både hode og kropp. Styrke muligheten festivalen har for å styrke innsatsen og samtidig holde billettprisene nede og vi foreslår med dette budsjettet å øke Trondheim kommunes tilskudd til Juba Juba med 250 000 kroner.

Jødisk kulturfestival

0,1 million

Jødisk kulturfestival presenterer jødisk kultur og historie og er en berikelse av kulturlivet i Trondheim. Gjennom sitt arbeid viser festivalen hvordan jødisk religion, språk, tradisjon og historie har påvirket ulike kunstformer, og gitt impulser til nye uttrykk. Festivalen er en viktig brobygger mellom jødisk kultur- og religionsutøvelse og dagens norske flerkulturelle samfunn. De rødgrønne ønsker å øke tilskuddet til festivalen med 100 000 kroner i budsjettet for 2023 og de kommende fire år i handlings- og økonomiplanperioden.

Samefolkets dag

0,1 million

Budsjettet til markering av samefolkets dag økes med 0,1 millioner årlig for å sikre et godt familiearrangement. Kommunedirektøren bes kjøpe inn samiske bordflagg som barnehager og barneskoler kan bruke i sin undervisning for deler av bevilgningen for 2023.

Midtnorsk Jazzsenter

0,1 million

Trondheim er et sentrum for jazz i Norge gjennom utdanning, festivaler og utøvere. Midtnorsk Jazzsenter er her en sentral aktør gjennom kunnskap og deres bidrag til å løfte opp nye utøvere. De rødgrønne øker støtten med 100 000 kroner per år for å styrke dette arbeidet.

Investering

Bydelsbasseng Øst

100 millioner i planperioden

Det settes av 100 millioner kroner gjennom perioden til å starte arbeidet med bydelsbasseng Øst, med planleggingsmidler som sikrer framdrift fra 2023.

Buffer fotballhall Granåsen

50 millioner i planperioden

I kommunedirektørens forslag til handlings- og økonomiplan 2023-2026 er det satt av 250 millioner til ny fotballhall i Granåsen, og foreløpig priskalkyle uten å innfri miljø- og klimakrav ligger mellom 242 og 267 millioner kroner. De rødgrønne setter derfor av en buffer på 17 millioner kroner til mulige merkostnader. Av dette utgjør låneopptaket som belaster bykassa mellom 174 og 194 millioner kroner. De rødgrønne setter av 33 millioner kroner for å sikre at miljøkravene innfris.

De rødgrønne ønsker å bygge en ny fotballhall under disse forutsetningene:

Kostnaden holdes nede ved at det gjøres nye vurderinger for av arealbehov til tribuner og lager, samt at det ses på ytterligere arealeffektivitet.

Det stilles høye krav til energieffektiv drift, og det skal legges til rette for dette i planlegging- og byggeprosess. Bruk av varmegjenvinning fra snøproduksjon, grunnvarme og solceller skal vurderes, og det som er mest hensiktsmessig skal etableres. Kommunedirektøren bes komme tilbake til formannskapet for valg av energiløsning i egen regi eller bruk av andre aktører. Hallen oppgraderes fra TEK17 til passivhusstandard tilpasset bygningens formål.

Det settes krav til byggstandard tilsvarende BREEAM Very Good

Det etableres grønne tak på takflater som ikke skal benyttes til strømproduksjon av solceller. Hallen skal ha trekledning på 50 % av fasade i henhold til krav om bruk av tre i formingsveileder

Bygge- og anleggsplassen skal være mest mulig utslippsfri.

Innsparinger på provisorier i forbindelse med VM og mulige leieinntekter bør fremgå i saken som legges fram til sluttbehandling.

Ishall Tiller idrettspark

6 millioner

Det settes av 3 millioner kroner i 2025 og 3 millioner i 2026 til forprosjekt ny ishall på Tiller.

Verbale føringer

Sluppenbølgen

De rødgrønne er opptatt av å legge til rette for vannsport i deler av Nidelva fra Sluppen og opp mot Nedre Leirfoss, herunder elvepadling, slalåmpadling, river running og freestyle. For å oppnå dette må behovet for regulering avklares. De rødgrønne ber kommunedirektøren komme tilbake med en sak som viser kostnadsoverslag og hvordan fasilitetene kan etableres.

Utredningsbehov

Bystyret ber kommunedirektøren legge fram en sak for formannskapet angående behov for større utredninger og mulighetsstudier med videre. Saken skal beskrive behov, fordeling av avsatte midler i driftsbudsjettet og en vurdering av behov for bruk av disposisjonsfondet til formålet.

Driftsmodeller for profesjonelle arbeids- og produksjonsfellesskap

Trondheim har en rekke arbeids- og produksjonsfellesskap for kunstnere innenfor ulike kunstuttrykk. Disse har enten leieavtaler med kommunen, aktører kommunen leier ut til, eller private huseiere. Fellesskapene drives i dag basert på varierende økonomiske bidrag, og høy andel frivillig innsats. De rødgrønne mener det er viktig å finne driftsmodell for fellesskapene som sikrer likebehandling, og ber kommunedirektøren legge fram en sak som skisserer mulige alternativer for varig drift av arbeids- og produksjonsfellesskap.

Styrke frivillighetssentralens arbeid mot ensomhet

Frivilligsentralene rekrutterer frivillige til arbeid for å forebygge ensomhet og stimulere til sosialt fellesskap gjennom blant annet gjennom ledsagerordning. De rødgrønne vedtar at frivilligsentralene kan søke på den ordinære frivillig millionen om tilskudd til å dekke slike kostnader.

Finans og organisasjon

Vi er inne i en periode med svært usikre tider. Det er krig og energikrise i Europa. Dette rammer også Norge og Trondheim. Vi har en kraftig prisoppgang, og rentene øker for første gang på 30 år. Vi kommer alle til å merke de økende prisene, men de som har minst kommer til å merke det mest. Dette gir også stor usikkerhet for kommuneøkonomien fremover, og vi må i langt større grad skjerm og prioritere enn tidligere. Økende priser og økende renter vil også påvirke investeringsbudsjettet. Vi har over mange år hatt en god og trygg økonomisk styring i kommunen. Vi har betalt ned ekstraordinære avdrag på lån og satt av penger for og disponere disse i dårlige tider. Vi har en robust kommuneøkonomi for å takle vanskeligere tider, men vi må evne å prioritere riktig.

De rødgrønne styrker bemanningen i kommunen og skal fortsette å prioritere hele, faste stillinger. Det vil bidra til å heve kvaliteten på tjenestene og gi den enkelte arbeidstaker sikkerhet i hverdagen. De rødgrønne øker grunnbemanningen, samt at vi ønsker å redusere kommunens bruk av bemanningsbyrå. De rødgrønne skal videreføre ambisjonene i tillitsreformen og styrke partssamarbeidet på alle nivå i kommunen.

Trondheim skal være en heltidskommune hvor vi skal tilby hele, faste stillinger. Vi vet at fremtidens behov for arbeidskraft ikke tillater stor andel av deltid i kommunen. Heltid er bra for den enkelte arbeidstaker, samt at det gir et godt og stabilt tjenestetilbud, der vi bygger og beholder verdifull kompetanse hos kommunen. De rødgrønne ønsker spesielt og prioritere økte stillingsandeler og heltid for helsefagarbeideren og barne og ungdomsarbeideren fremover. Vi må også jobbe systematisk og legge bedre til rette slik at seniorer kan stå lengre i jobb, samtidig som vi ivaretar nye arbeidstakere.

Det er utvikla en økonomisk modell for en bærekraftig økonomistyring som sikrer at vi ikke overskrider planetens tålegrenser, samtidig som vi sikrer sosial bærekraft og gode levekår for menneskene, modellen heter smultringmodellen.

Drift

HMS for yrker med emosjonelle belastninger; folk som jobber med folk

0,9 millioner

De rødgrønne ønsker å styrke arbeidsmiljøenhetens satsing på et langsiktig arbeid med å utvikle treffsikker HMS for kommunens arbeidsplasser med høye emosjonelle belastninger med ytterligere ett årsverk utover kommunedirektørens satsing.

Verbale føringer

Selvkostområder innen vann, avløp, renovasjon, feiing og slam

Oppgaver innen vann, avløp, renovasjon, feiing og slam (varfs) går under selvkostområdene, og investeringer her skal finansieres av gebyr fra innbyggerne. Det er viktig at kommunedirektøren også innenfor disse områdene har god kostnadskontroll og tar en grundig gjennomgang av kostnadene ved hvert enkelt prosjekt. Kommunen må også aktivt bruke selvkostfondet for å holde utgifter og avgiftene til innbyggerne nede. Klima- og miljøkrav, inkludert klimatilpasning, skal ikke kuttes.

Arbeidstidsordninger

De rødgrønne ber kommunedirektøren komme med en sak om hvordan arbeidstidsordning med 30-timers arbeidsuke kan testes ut på for eksempel bo- og aktivitetstilbudet (BOA) som et rekrutteringstiltak og på skolefritidsordningen (SFO) en målsetting er å etablere flere heltidsstillinger. Saken utformes sammen med partene.

Tillitsreform

Vi ønsker en dreining fra oppgavefokus til systematisk teamarbeid og tverrfaglighet der økt brukerveiledning står sentralt i hvordan vi drifter enhetene i kommune. Vi har gode erfaringer fra arbeidet med Trondheimsmodellen i hjemmesykepleien. Vi ber om sak om hvordan dette arbeidet kan utvides til andre sektorer.

Vurdering av lavere krav for store investeringsprosjekt

De rødgrønne ber om at funksjons- og arealprogrammene for barnehager, skoler og helse- og velferdssenter tas opp til politisk behandling med ei vurdering av hvilke krav som kunne vært lavere uten at kvaliteten på tjenestene forringes vesentlig. Forholdet mellom uterom og bygningsareal, brutto/netto-faktor, nødvendig bevegelsesareal, og om behov for spesielle fellesareal skal legges inn i romprogrammet skal vurderes. Formålet er å redusere kostnadene per prosjekt for å få bygga mer på sikt. Totalt kostnadsoverslag bør dermed reduseres i kommende byggeprosjekt.

Smultringmodellen

Måten Trondheim kommune legger opp handlings- og økonomiplan med klimabudsjett, leveårsbudsjett og økonomisk budsjett samtidig, er i tråd med tankene bak smultringsmodellen som kan bidra til å utvikle budsjettene og styringa av kommunen i en enda mer bærekraftig retning. Kommunedirektøren bes vurdere hvordan smultringmodellen kan brukes i Trondheim kommunens handlings- og økonomiplan.

Heltid

Heltid gir bedre kvalitet i de kommunale tjenestene innenfor relasjonelle yrker, forutsigbar turnusplanlegging for enhetene og en stabil inntekt for ansatte. Trondheim kommune skal være en god arbeidsgiver som tilbyr faste fulle stillinger også i skolefritidsordningen (sfo), bo- og aktivitetstilbudet (BOA) og helse- og velferdssentrene (hvs). Årsregnskapet og årsrapporten må vise statistikk over andel heltidsstillinger blant fagarbeidere i turnus fordelt på områdene. Ledelse holdes utenfor.

Trøndelag brann- og redningstjeneste IKS

De rødgrønne er opptatt av at bemanninga ved Trøndelag brann- og redningstjeneste er i tråd med forskrift og ber kommunedirektøren følge dette gjennom dialog om budsjett med IKS-et.

Inndekning

Drift

Kompensasjon for koronautgifter

190 millioner totalt

Regjeringen dekker kommunenes koronautgifter. For Trondheim utgjør dette minst 190 millioner. De rødgrønne bruker de ekstra inntektene til fagfornyelsen, omstillingsmidler i drift, støtter opp om kultur, idrett og klimatiltak. Kompensasjon utover dette går til nedbetaling av gjeld.

Avsetning disposisjonsfond

131,5 millioner totalt

Innen utgangen av 2022 så budsjetteres det med et disposisjonsfond på 507 millioner. HØP 2023-2026 budsjetterer med en generell avsetning på disposisjonsfondet med 131,5 millioner i perioden. Sammen med avsetningene vi har gjort for å trygge pensjonskassen har Trondheim kommune bygd opp et solid disposisjonsfond for og takle nedgangstider. De rødgrønne ønsker og disponere budsjetterte avsetninger til drift, og fordele disse utover i fireårsperioden

Økt skatteinngang

50 millioner totalt

Det forventes en høyere skatteinngang enn budsjettert i 2022, anslått til minst 50 millioner som avsettes på disposisjonsfondet i 2022. Eventuell skatteinngang utover 50 millioner går til nedbetaling av gjeld.

Demografikompensasjon

35 millioner totalt

Befolkningsvekst og demografiske endringer vil føre til økte utgifter i økonomiplanperioden. Kommunedirektøren anslår at befolkningsvekst og endringer i befolkningssammensetningen vil gi kommunen en merutgift på 139 millioner kroner i 2023, beløpet øker til 517 millioner kroner i 2026. Det er viktig og riktig å legge inn demografiøkning innenfor store deler av tjenestetilbudet, men ønsker å redusere kompensasjonen noe innenfor enkelte områder. Disse områdene er plan- og bygningstjenester, tekniske tjenester, eiendomstjenester og kommunedirektørens strategiske ledelse. Endringen gjøres med 15 millioner i 2025 økende til 20 millioner i 2026.

Reduserte avdrag

23,95 millioner totalt

De rødgrønne forutsetter tilskudd fra Husbanken og bruker eventuell ekstra skatteinngang i 2022 til nedbetaling av lån. Dette innebærer lavere behov for låneopptak i perioden. De rødgrønne vil bruke 23,95 millioner i reduserte kapitalutgifter til drift i 2025 og 2026.

Kjøp av varer og tjenester

28 millioner totalt

Det har vært en stor økning i kjøp av eksterne konsulenter de senere årene, og kommunen jobber med å så raskt som mulig ansette den kompetansen vi trenger på egne enheter. De rødgrønne kutter i innkjøpsbudsjett med 4 millioner i 2023 økende til 8 millioner i 2024. Kuttet skal skje gjennom en redusert bruk av konsulenttjenester. Dette skal ikke redusere innsats for utslippskutt. Kommunedirektøren bes gå kritisk gjennom kommunens anskaffelser innen konsulenttjenester og i størst mulig grad gjøre saksutredninger innenfor avsatt ramme og med egne ansatte.

Helse- og velferdskontorene

21 millioner totalt

De rødgrønne har gjennom flere år bedt kommunedirektøren bevege seg bort fra bestiller-utførermodellen innen helse og velferd for å sørge for bedre tjenester tett på brukerne og sørge for mer effektive forvaltningstjenester. Vi forventer en innsparing ved Helse og velferdskontorene på 3 millioner, økende til 6 millioner, som følge av dette.

Det interne arbeidsmarkedet (DIA)

8 millioner totalt

De rødgrønne styrker grunnbemanningen vesentlig og setter av midler til omstilling innenfor flere enheter. Budsjett for det interne arbeidsmarkedet reduseres med 2 millioner.

NAV ungdom

8 millioner totalt

Regjeringen har satt av betydelige midler for å gi kompetanse og kvalifisere til arbeidslivet. NAV er styrket for og gi tett oppfølging av unge ledige og individuell jobbstøtte. De rødgrønne omdisponerer midlene som er satt av til jobbspesialister for "ung i jobb" til Stavne Trondheim KF ved Brygga.

Omdisponering innen eiendomstjenester

7 millioner totalt

De rødgrønne reduserer innsatsen på eierskapsenheten og tilfører byplankontoret ressurser for å dra nytte av kunnskap og erfaringer fra Bopilot.

Trondheimsregionen

3,6 millioner totalt

Flere kommuner har sagt nei til økning av medlemsbidrag som gjør at dette ikke er aktuelt å innføre nå. De rødgrønne er positive til å vurdere dette på nytt, samt vurdere spleiselag på enkeltprosjekt i Trondheimsregionen finansiert fra fond.

Omdisponering innen områdeutvikling og støttetjenester

3,6 millioner totalt

De rødgrønne omdisponerer midler innenfor områdeutvikling og støttetjenester, fra kommuneadvokaten til arbeidsmiljøenheten, dette for å styrke HMS-arbeidet i yrker med emosjonelle belastninger.

Investering

Forutsatt tilskudd fra Husbanken

208 millioner totalt

De rødgrønne forutsetter at tilskudd fra Husbanken gjeninnføres for fullt i 2025. Dersom dette ikke kommer på plass innen 2025 vil vi revurdere investeringsplanene for å tilpasse oss et varig bortfall.

Ust gravplass

112 millioner totalt

Med bakgrunn i videre utredninger knyttet til areal til gravplass tas investeringer til Ust ut til avklaring om lokalisering er fastsatt.

Redusert investeringsbudsjett

70 millioner totalt

De rødgrønne ønsker en grundig gjennomgang av de kommunale byggeprosjektene med en målsetting om å redusere byggekostnadene med 10 % på sikt. Klima- og miljøkrav skal likevel ikke reduseres. Vi må ha en god og tydelig prosjektorganisasjon, utnytte volumet på de vi bygger på en bedre måte, gjøre smarte valg av bæresystemer, fasader, materialvalg og energi og ventilasjonssystemer for og holde kostnadene nede. Kommunedirektøren bes invitere til dialog med leverandørbransjen for eksempel gjennom innspillskonferanser knyttet til kommunale utbyggingsprosjekter. De rødgrønne legger opp til en reduksjon i investeringsbudsjettet for utvalgte prosjekter, 35 millioner i 2025 og 35 millioner i 2026.

Riddervolds gate

7 millioner totalt

Det er mulig å tilrettelegge for parkering i Riddervoldsgate med lavere kostnad enn det formannskapet vedtok. Det rødgrønne reduserer investeringer fra 10 til 3 millioner i dette prosjektet.

Tabeller

Bevilgninger til og fra disposisjonsfondet (tall i millioner kroner)

	2022	2023	2024	2025
BOA		30	10	
Spesped barnehage omstilling			15	
PPT		2	8	
NAV		10	10	
Fagfornyelsen		75		
Frivilligmillion		1		
Brukerrom		2		
BFT - barnevernsadm. og uteseksjonen		5		
Klimamidler og oppfølging av klimaplan		8		
Helsesykepleier		4,3	4,3	
Psyk helse og rus - befolkningsutvikling		1	2	
SFO		4,4	3,2	1,2
Miljøtiltak i bydelene		5		
Prosjekt AI-lab helse		0,25	0,5	0,25
Skolematforsøk		0,5	0,5	
Vitensenteret		1,5		
Innkjøp bydelsbibliotek		0,5		
Spillemidler		10	10	
EC Dahls		5		
Tilskuddspott idrett økte kostnader		1,5	1,5	
Arbeidstiltak (Kirkens bymisjon)		2	2	
Samlet bruk av disposisjonsfond		168,95	67	1,45
Inndekning	2022	2023	2024	2025
Koronakompensasjon fra staten i 2022	-190			
Ekstra skatteinngang i 2022	-50			
Samlet tilført disposisjonsfondet	-240			

Sum bruk av disposisjonsfond i perioden: 237,4 millioner

Sum tilført disposisjonsfondet i 2022: 240 millioner

Drift (tall i millioner kroner)

	2023	2024	2025	2026
BOA	10	10	10	10
Klimamidler og oppfølging av klimaplan	8	8	8	8
Grunnbemannning skole	5	10	10	10
Følge eldreplanen	20	20	20	20
Sosialhjelp - barnetillegg	12	12	12	12
Prisjustere sosialhjelp utover statlige satser,	0,45	0,45	0,45	0,45
Redusert nedbemanning NAV	1,2	1,2	1,2	1,2
Brygga	2	2	2	2
Rask psykisk helsehjelp		2,9	2,9	2,9
Housing first	1,8	3,6	3,6	3,6
Mestringsteam og gen. oppfølgingstjeneste	3	6	6	6
Frivilligheten/Kultur	4,1	4,1	4,1	4,1
Emosjonell HMS	0,9	0,9	0,9	0,9
Prosjekt boligpolitisk plan	1	2	2	2
Kommunal bostøtte	5,25	10,5	10,5	10,5
Totalt	74,7	93,65	93,65	93,65
Inndekning	2023	2024	2025	2026
Generell avsetning disp fond	-35,4	-51,35	-25,5	-19,3
Udisponert avsetning	-24,0	-19,0	-20,0	-17,0
DIA	-2	-2	-2	-2
Demografikompensasjon			-15	-20
innsparing på prosjekter	-4	-8	-8	-8
Helse og velferdskontor	-3	-6	-6	-6
Omdisponering fra NAV ungdom	-2	-2	-2	-2
Omdisponering eiendomstjenester	-1	-2	-2	-2
Omdisponering juridisk funksjon personvern	-0,9	-0,9	-0,9	-0,9
Trondheimsregionen	-0,9	-0,9	-0,9	-0,9
Reduserte kapitalkostnader	-1,5	-1,5	-11,4	-15,55
Totalt	-74,7	-93,65	-93,65	-93,65

Investeringer (tall i millioner kroner)

	2023	2024	2025	2026
Oppstart ny skole Ringve		5	10	50
Oppstart ishall Tiller			3	3
Miljøkrav fotballhall Granåsen	16,5	16,5		
ntatt merkostnad fotballhall Granåsen	8,5	8,5		
Bydelsbasseng Øst	2,5	2,5	10	85
Enøk, egne bygg	12	12	11	11
Utslippsfri bygg og anlegg	20	20	15	15
Mindre investeringer skole	10	10	10	10
Samlede investering	69,5	74,5	59	174
Inndekning	2023	2024	2025	2026
Reduserte byggekostnader			-35	-35
Statlig tilskudd til heldøgns omsorgsplasser			-208	
Riddervold	-7			
Nytt areal for Ust			-4	-108
Samlet inndekning	-7	0	-247	-143

Samlede investeringer 2023-2026: 377 millioner kroner

Samlet inndekning 2023-26: 397 millioner kroner